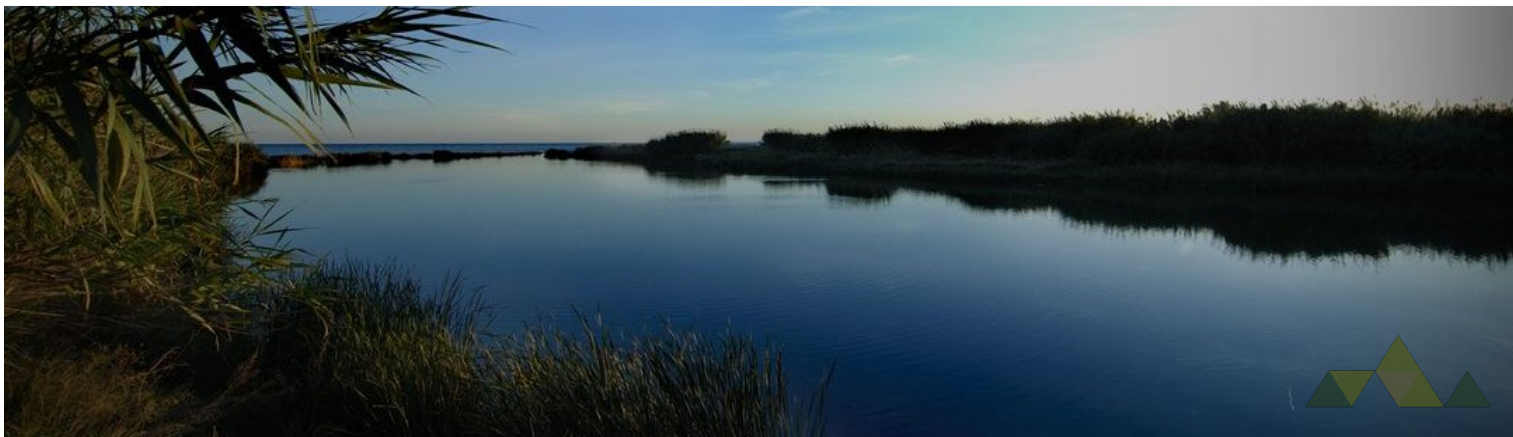
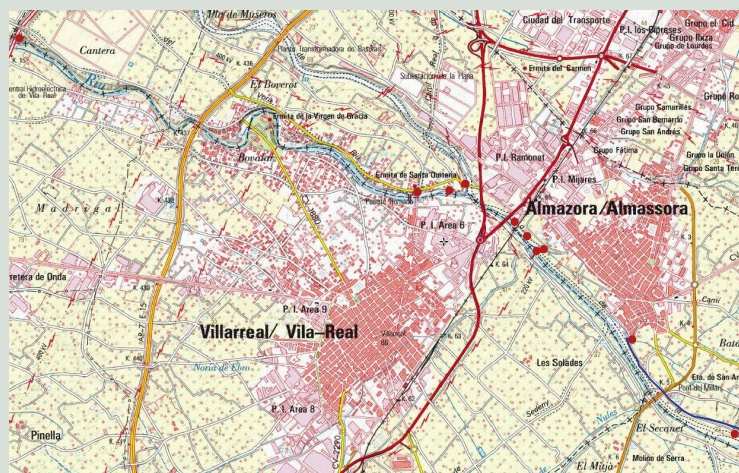

VISITA PATRIMONIAL A ALMASSORA.

DATA ACTIVITAT	Divendres 24 de gener.
LLOC I HORA CS	8:00 h, Jardí de l'Auditori, final av. Blasco Ibáñez (autobús, 30 places).
CLASSIFICACIÓ	★ (Fàcil).
EQUIPAMENT	Esmorzar i aigua.
RECORREGUT	Lineal.
TERRENY	Senders senyalitzats i pistes forestals.
EXPERIÈNCIA	Pràctica excursionista habitual.
ENCARREGAT	PEP BELTRAN.

24 divendres

★ (Fàcil)

VISITA PATRIMONIAL A ALMASSORA.

Aquest és el programa previst:

- 1.- Visita al Torrelló del Boverot.
- 2.- Ermita de Santa Quitèria i pont medieval.
- 3.- L'assut.
- 4.- Restes del Castell morú.
- 5.- Canals de l'aigua.
- 6.- Les reballadores.
- 7.- Les llacunes artificials.

LA ERMITA DE SANTA QUITERIA

EL PANTANET

8.- Senda de la desembocadura del Millars. Recorregut lineal de 4 km.

9.- A migdia dinar típic almassorí, CALDERETA en el restaurant Duo Gastro.

Després de dinar visita:

10.- MUSEU ARQUEOLÒGIC-EL TORRELLÓ

11.- Murada medieval.

12.- Plaça Major i edificis nobles.

13.- Per confirmar visita fàbrica de ciris artesanal.

14.- Museu del Joguet.

15.- Tornada cap a Castelló de 18 a 19h, segons marxa.

16.- Previ a l'eixida, conferència a càrrec de **Jesús Bernat Agut**, sobre "Toponímia del reg d'Almassora i els Partidors de Castelló", el **dimecres 22 de gener a les 19:30 hores a la seu del CEC**.

Jesús Bernat Agut (Almassora, 1956), jubilat de l'ensenyament però no de l'aprenentatge, és doctor en Filologia Catalana i Mestre en Toponímia, matèria que l'ha portat, des de fa més de trenta anys, a collir noms de lloc per terres del Maestrat i la Plana. És autor de la tesi "Toponímia de Vistabella del Maestrat", d'una trentena d'articles d'Onomàstica i del llibre Toponímia rural d'Atzeneta del Maestrat (2000); coautor dels treballs El reg d'Almassora el 1790 (2008), amb Ferran Guardiola, i Lingüistes pel carrer. Estudi i proposta didàctica (2019), amb Àngela Buj Alfara.

Al CEC ha caminat uns anys i ha deixat alguna ratlla a l'Estel i en el llibre Centre Excursionista de Castelló, 50 anys d'un camí admirable (2005) amb l'article "Aquells caminants de 1555".

La seua èria literària s'acomboia amb la publicació de mitja dotzena de narracions dins diverses antologies, el conte Hipnosi (premi de narrativa Felipe Ramis de la Vila Joiosa 2010) i la publicació dels llibres Del bes i l'absència i altres contes en paper (2010) i El camí i la mar (Premi Vila d'Almassora de Narrativa 2019).

PREUS I INSCRIPCIÓ

SOCIS: 15 €. Inclou el preu de l'autobús i les despeses d'organització.
Es pagarà al centre al qual pertany l'excursionista.

Al preu anterior cal afegir l'**assegurança sanitària** en cas d'accident esportiu, **excepte per als que estiguen federats**, i que té un cost addicional de **2 € per persona**.

El preu del dinar i les despeses dels guies, amb cost de 15 €, es pagarà el dia de l'excursió a l'autobús.

LA INSCRIPCIÓ ES TANCARÀ el divendres 17 de gener.

La inscripció es pot formalitzar per qualsevol dels modes següents:

TELÈFON: 964 234 490 en horari d'atenció al públic els dilluns, dimecres i divendres de 19:15 a 21:15 hores.

E-MAIL: info@cecs.es indicant les dades personals, de contacte i el DNI, i si és la primera vegada, adjuntant fotocòpia de la llicència federativa

EN LA SEU DEL CEC: Dins l'horari d'atenció al públic esmentat.

PAGAMENT

Tant la inscripció com el pagament del transport i de les despeses d'organització es farà al centre al qual pertany el participant.

Per als socis del CEC, una vegada confirmada la disponibilitat de la plaça, aquest pagament pot efectuar-se de dos maneres:

INGRÉS O TRANSFERÈNCIA: En el següent compte bancari a nom del CEC, indicant en el concepte el vostre nom i cognom així com l'activitat (Nom cognom—Activitat), perquè es puga identificar clarament:

Bankia: IBAN ES57 2038 9939 9660 0061 3157

ABONANT-HO en la seu del CEC, en efectiu o amb targeta de crèdit.

Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

**SEMPRE
TEUA**
La teua llengua

C/Jesús Martí Martín, 24 Bis
12006 Castelló de la Plana

T.964234490 / F.964058205
info@cecs.es / www.cecs.es

Horari Seu:
dilluns, dimecres i divendres / 19:15-21:15 h

TORRELLÓ DEL BOVEROT

És un poblat localitzat a la part esquerra del riu Millars que s'estén 1700 metres quadrats a la terrassa superior del seu llit. S'han documentat diferents períodes d'ocupacions, diversos sistemes de construcció i una rellevant quantitat de material.

El Torrelló es defineix com un petit "oppidum" protegit per una gran muralla que perdura per gairebé un mil·lenni a la zona més al nord i de forma natural al costat sud.

La fase més representativa és el final del Bronze on es conserven habitacions de tipus absidal, amb parets arrebossades i una llar de forma circular. La troballa més coneguda és un Escarabeu egipci, probablement una cornalina rogenca. A la cara externa s'aprecien les diferents parts del cos de l'escarbat mentre que al revers s'observa la figura d'un guerrer que porta un escut i una llança.

ERMITA DE SANTA QUITÈRIA

Situada en el marge esquerre del riu, trobem els primers indicis de l'existència d'una església el 1330. En el segle XVII, comença la construcció de l'actual edifici sobre les restes de l'ermita medieval. El conjunt arquitectònic està format per l'ermita i una casa adossada. L'ermita és d'una única nau amb quatre trams i un absis poligonal, amb contraforts exteriors que arriben fins a la cornisa de la nau principal.

L'interior, revestit en estil barroc desguarnit, compta a l'esquerra del presbiteri amb una pintura de l'artista local Josep Mingol. La façana destaca per la porta amb un arc de mig punt, la cornisa barroca i el campanar.

L'ASSUT

És a prop de l'ermita de Santa Quitèria, desviant les aigües del riu per al reg de les hortes d'Almassora i Castelló d'una banda, i les de Borriana i Nules per un altre.

Aigües més avall es troba el vell Assut que recull les aigües d'Almassora i Castelló, la construcció va començar el 1886, segons un projecte de Salvador Flors. Aquesta presa és obra de Tomàs Traver, mesura 106 m de longitud i va ser inaugurada en 1895.

És molt remarcable l'obra d'enginyeria del canal subterrani de 1745 m de longitud, amb 2 metres de diàmetre i parets de gran grossària, que data del s. XVII i creua la llera de la Rambla de la Viuda.

PANTANET DE SANTA QUITÈRIA

Amb la finalitat de millorar les variacions en les preses de reg d'Almassora – Borriana i Castelló, es va acordar la construcció d'una presa per a embassar el riu Millars aigües amunt del pont medieval de Santa Quitèria. Posteriorment es va adherir al projecte la Comunitat de Vila-real. Les obres es van iniciar el mes de juny de 1981, finalitzant el mes d'abril de 1984. La inauguració va tindre lloc el 25 de juny de 1984. L'embassament, en origen, podia situar 400.000 m³, però en l'actualitat, a causa de l'arrossegament de les aigües del riu, emmagatzema un volum d'uns 350.000 m³. Les comportes tenen una altura de 7 metres.

També es va construir una canalització en el marge dret del riu Millars, amb eixida després de l'assut d'Almassora-Castelló, fins al seu entroncament amb la séquia Major de Borriana, denominada "Vicent Serra" en memòria del president de la Comunitat d'Almassora que va ser el seu impulsor.

Amb la construcció d'aquest canal, d'una longitud de 1377 metres, es va aconseguir que la Comunitat de Borriana no tinguera alts i baixos en la presa d'aigües per al seu reg, en evitar les filtracions del riu, beneficiant-se les quatre Comunitats de la Plana. També es va evitar el reg nocturn, ja que durant la nit s'embassa l'aigua i s'obren les comportes durant el dia, d'aquesta forma es controlen millor les aigües i s'eviten pèrdues d'aquestes.

EL CASTELL D'ALMASSORA

Està situat al costat de la CN-340, en una petita elevació al marge esquerre del riu Millars, entre els ponts de pedra i de ferro que hi ha en l'actualitat. Es tracta d'un monument catalogat com a Bé d'Interès Cultural.

Queden actualment molt poques restes del castell, i malgrat que l'emplaçament del castell va tenir ocupació des de l'Edat de Bronze, part de les esmentades restes poden datar-se com d'origen musulmà. El seu estat és de total ruïna, quedant tan sols algun llenç de les muralles i restes d'algunes torres. Segons Forcada Martí, el castell tenia planta rectangular, presentant restes de diverses estructures defensives com: torres, llenç de muralla amb restes d'espitlleres i alguns murs. En l'arxiu de la catedral de Tortosa es pot veure la imatge del castell, datat en 1314, així com la Carta de privilegi.

LES MURALLES D'ALMASSORA.

El recinte emmurallat d'Almassora és un monument catalogat com a Bé d'Interès Cultural.

Es situa en el centre de la població.

Amb l'ocupació musulmana començada al segle VIII, el nucli de població estava ubicat al castell. En 1247 el prelat Pons de Torrella, va decidir traslladar la ciutat, des del Castell al seu emplaçament actual, a finals del segle XIII, el poble ja estava emmurallat. Es va seguir la seua construcció el model de Jaca (1076) que atorgaven parcel·les iguals a homes iguals, seguint un traçat ortogonal). Actualment les muralles es troben annexes en la seua major part, als edificis existents; conserven alguns trams visibles i en bon estat (el més destacat és l'anomenat la Murà, entre els carrers Tremedal i Sant Blai). També hi ha alguns llenços d'aquesta muralla als carrers d'Arremur, Borriana i Colom. Per la seua banda, intramurs, es poden contemplar tres arcs de la sòlida porxada de la plaça.

Les muralles estaven defensades per sis torres (de les quals només queden dos), situades, quatre en els angles, i dos en el centre del costat Nord i Sud. La torre del centre del costat sud està situada darrere del palau del Comte Almenara o d'Aversa.